

REGULAMENT PRIVIND INIȚIEREA, APROBAREA, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA PERIODICĂ A PROGRAMELOR DE STUDII

DISPOZIȚII GENERALE

Art. 1. Prezentul Regulament privind inițierea, aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studii la Universitatea „Bogdan Vodă” din Cluj-Napoca a fost întocmit având în vedere prevederilor următoarelor acte normative referitoare la activitățile din învățământul universitar românesc:

- Legea învățământului nr. 84/1995 (republicată în temeiul art. II din Legea nr. 151/1999 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/1997 privind modificarea și completarea Legii învățământului);
- Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic;
- Legea nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare;
- O.U.G.R. nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației;
- H.G.R. nr. 88/2005 privind organizarea ciclului de studii universitare de licență;
- H.G.R. nr. 916/2005 privind structurile instituțiilor de învățământ acreditate sau autorizate să funcționeze provizoriu și a specializărilor din domeniile studiilor universitare de licență;

Regulament privind inițierea, aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studii

- H.G.R. nr. 404/2006 privind organizarea și desfășurarea studiilor universitare de masterat;
- Ordinul MEdC nr. 3235/2005 privind organizarea ciclului de studii universitare de licență;
- Ordinul MEdC nr. 3617/2005 privind aplicarea generalizată a Sistemului European de Credite Transferabile – ECTS;
- Ordinul MEdC nr. 3928/2005 privind asigurarea calității serviciilor educaționale în instituțiile de învățământ superior;
- Ordinul MEdC nr. 4492/2005 privind promovarea eticii profesionale în universități;
- Ordinul MEdC nr. 4868/2006 privind Suplimentul la diplomă;
- Metodologia de evaluare externă, standardele, standardele de referință și lista indicatorilor de performanță a Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior – ARACIS.

Art.2. Prevederile prezentului regulament sunt corelate și armonizate cu prevederile celorlalte regulamente care reglementează desfășurarea activităților în Universitatea „Bogdan Vodă” din Cluj-Napoca.

- Carta Universității „Bogdan Vodă” din Cluj-Napoca
- Programul strategic al Universității „Bogdan Vodă”
- Regulamentul privind activitatea studenților;
- Regulamentul de organizare a procesului de învățământ pe baza sistemului de credite transferabile;
- Metodologia organizării și desfășurării admiterii în ciclul I și ciclul II
- Metodologia privind organizarea și desfășurarea examenelor de finalizare a studiilor (licență și disertație);

CAPITOLUL I - PROGRAMELE DE STUDII UNIVERSITARE

Art.3. Prezentul Regulament cuprinde principiile și prescripțiile privind inițierea, aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studii la Universitatea „Bogdan Vodă” din Cluj-Napoca.

Art.4. Un program de studii/specializare constă în totalitatea activităților de proiectare, organizare, conducere și realizare efectivă a predării, învățării și cercetării dintr-un domeniu care conduce la obținerea unei calificări universitare. Programele de studii se diferențiază în funcție de: (a) nivelul calificării universitare: studii universitare de licență, studii universitare de masterat, studii universitare de doctorat; (b) forma de învățământ: zi și cu frecvență redusă; (c) domeniul de specializare a cunoașterii, conform cu diviziunea academică a cunoașterii și cu diviziunea profesională a muncii. Un program de studii se concretizează prin: (a) planul de învățământ care include toate disciplinele care contribuie la obținerea unei calificări universitare, repartizate succesiv pe ani de studii și cu ponderi exprimate în credite de studiu transferabile; (b) programe analitice și fișe ale disciplinelor în care sunt formulate: tematica predării și învățării și practicile asociate predării, învățării și evaluării; (c) organizarea studenților și a personalului didactic în perioada de realizare a programului de studii; (d) asigurarea calității academice a activităților de realizare a programului de studii.

Art.5. Programele de studii universitare de licență și masterat care se desfășoară la Universitatea „Bogdan Vodă” din Cluj-Napoca, trebuie să corespundă tuturor prevederilor legislative și documentelor normative în vigoare privind: domeniile și specializările, formele de învățământ, durata studiilor și numărul de credite de studiu transferabile, planurile de învățământ și programele analitice, finalizarea studiilor și eliberarea diplomelor, asigurarea calității

Regulament privind inițierea, aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studii

procesului de învățământ, personalul didactic, cunoștințele și competențele dobândite de absolvenți, autorizarea și acreditarea.

Art.6. Orice program de studii este inițiat pe baza uneia sau mai multora dintre următoarele motivații: realizarea programului este justificată de cerințele existente sau viitoare ale pieței muncii, există cereri ale potențialilor beneficiari ai programului, programul a fost inițiat în învățământul universitar european pe baza unor argumente privind proiectele economico – sociale ale comunității europene, prescripțiile noilor legi, standarde, coduri, directive și normative naționale și / sau europene impun pregătirea de personal în domeniul corespunzător programului, universitatea dispune de logistica adecvată și de personalul didactic competent pentru desfășurarea programului.

Art.7. (1) La elaborarea documentelor de bază ale unui program de studii și la analiza calității acestora trebuie să se aibă în vedere respectarea următoarelor principii:

(2) *Principiul selecției și al ierarhizării culturale*; constă în decupajul domeniilor cunoașterii umane și ale culturii – în sens larg – în domenii ale curriculumului. Consecința fundamentală a aplicării acestui principiu la nivelul planurilor de învățământ o reprezintă stabilirea specializărilor corespunzătoare fiecărui domeniu, stabilirea disciplinelor de studiu aferente fiecărei specializări, gruparea disciplinelor în module și creditarea acestora. Disciplinele de studiu și modulele de discipline ale fiecărei specializări se stabilesc în funcție de competențele care urmează să fie dezvoltate, de ponderea fiecărei discipline / modul în formarea profesională și de conexiunile dintre disciplinele /modulele de studiu care asigură dobândirea competențelor profesionale. Evident, aplicarea acestui principiu implică și armonizarea planurilor de învățământ pentru specializările domeniilor de studii universitare de licență cu cele din ciclul superior (studii universitare de masterat).

Regulament privind inițierea, aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studii

(3) **Principiul funcționalității și al adecvării profesionale;** vizează racordarea diverselor discipline și module de studiu la necesitățile de formare profesională a studenților și la tendința actuală de amplificare și diversificare a domeniilor cunoașterii. Aplicarea acestui criteriu, împreună cu o serie de strategii de organizare a curriculumului, impune dimensionarea generală a duratelor procesului de învățământ în sistemul: Licență 3 ani (4 ani) și Masterat 2 ani (1,5 ani).

(4) **Principiul coerenței;** are în vedere gradul de integrare orizontală și verticală a specializărilor și modulelor de studiu proprii fiecărui domeniu de studii universitare și a disciplinelor de studiu în cadrul fiecărei specializări. Principiul coerenței vizează inclusiv modul de acordare a creditelor pe modulele și disciplinele de studiu aferente specializărilor fiecărui domeniu de studii universitare.

(5) **Principiul egalității șanselor;** are în vedere asigurarea unui sistem care dă dreptul fiecărui student să descopere și să valorifice la maxim potențialul de care dispune. Una din componentele principale ale aplicării acestui principiu o constituie existența în cadrul planului de învățământ al fiecărei specializări a unor componente (discipline / module) obligatorii, care să asigure validarea și recunoașterea diplomei acordate la absolvire.

(6) **Principiul flexibilității și al parcursului individualizat;** presupune descentralizarea curriculară. Din această perspectivă, disciplinele opționale și facultative prevăzute în fiecare plan de învățământ trebuie să asigure corelarea cât mai bună a cadrului obligatoriu definit de validarea profesională cu aspirațiile, interesele personale și contextul educațional specific.

(7) **Principiul racordării la social (la piața forței de muncă);** presupune ca planurile de învățământ să fie astfel concepute încât să ofere absolvenților

Regulament privind inițierea, aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studii

posibilitățile unei inserții facile pe piața muncii, unei specializări multiple și unei reorientări profesionale pe parcursul studiilor universitare.

Art.8. Planul de învățământ elaborat pentru un program de studii întrunește următoarele caracteristici:

(1) Învățarea – ca proces – este plasată în centrul demersului didactic (important este nu ceea ce un program de studii transmite, ci ceea ce studentul reușește să aplice);

(2) Învățarea este orientată spre formarea de competențe specifice, cu focalizare specială pe folosirea strategiilor participative în activitatea didactică;

(3) Oferta de învățare este flexibilă;

(4) Conținutul învățării este adaptat la cerințele specifice carierei profesionale;

(5) Este realizat un echilibru pragmatic între o cultură de tip academic și o cultură funcțională, adaptată finalității specializării la care se referă planul de învățământ;

(6) Conținutul planului reflectă responsabilitatea față de beneficiarii direcți ai educației și față de societatea civilă.

CAPITOLUL II - DOCUMENTE DE BAZĂ ȘI ETAPE DE LUCRU

Art.9. (1) La elaborarea documentelor de bază ale unui program de studii se parcurg următoarele etape:

(2) Se elaborează, de către comisia de lucru prezidată de unul din coordonatorii programului, Fișa programului de studii (specializării), care cuprinde competențele generale pe care le dobândește un student pe parcursul studiilor și precizează debușeele profesionale ale absolvenților (plasamentele profesionale cu frecvența cea mai mare sau cu posibilități de extindere în viitor, în planul cărora se vor putea integra absolvenții).

Regulament privind inițierea, aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studii

(3) Se stabilește, de către comisia de lucru prezidată de unul din coordonatorii programului, structura primară a Planului de învățământ, precizând disciplinele care se studiază în fiecare semestru și extinderile acestora (numărul orelor de activități didactice directe cu studenții: curs, seminar, lucrări practice, proiect etc.), astfel încât să fie respectate criteriile de structură recomandate de documentele normative în vigoare. Planurile de învățământ ale programelor de studii universitare de licență și de masterat se elaborează utilizând regulamentele în vigoare.

Planul de învățământ al unui program de studii trebuie să cuprindă obligatoriu: disciplinele ordonate succesiv în timpul de școlarizare, ponderile disciplinelor exprimate prin credite de studiu transferabile, forma de examinare și evaluare la fiecare disciplină, ținând cont de rezultatele planificate, modul de organizare, conținutul și numărul creditelor de studiu transferabile ale examenului de finalizare a studiilor, ca examen sumativ care certifică asimilarea competențelor cognitive și profesionale care corespund calificării universitare pe care o conferă programul.

(4) Se stabilesc, de către comisia de lucru prezidată de unul din coordonatorii programului, cadrele didactice titulare ale disciplinelor din Planul de învățământ și se întocmește Lista personalului didactic care deservește programul de studii.

(5) Cadrele didactice desemnate ca titulare ale disciplinelor din Planul de învățământ elaborează formele primare ale Programelor analitice și ale Fișelor disciplinelor din Planul de învățământ, fiecare Fișa a disciplinei cuprinzând estimarea timpului total care trebuie alocat pe parcursul unui semestru studiului individual la disciplina respectivă.

(6) Se analizează, de către comisia de lucru prezidată de unul din coordonatorii programului, formele primare ale Programelor analitice și Fișelor disciplinelor din Planul de învățământ și se estimează pentru fiecare semestru de

Regulament privind inițierea, aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studii

studiu timpul care trebuie alocat pentru studiul individual și timpul total de pregătire semestrială.

Art.10. (1) Competențele generale ale absolvenților unui program de studii, cuprinse în Fișa programului de studii (fișa specializării), se grupează în trei categorii:

(2) Competențe instrumentale; în această categorie se încadrează: capacitatea de analiză și sinteză; capacitatea de organizare și planificare; cunoștințele generale de bază; cunoștințele de bază necesare profesiei; comunicarea scrisă și orală în limba română; cunoașterea a două limbi străine; abilități elementare de operare pe PC; abilități privind managementul informației; capacitatea de a soluționa probleme; capacitatea de a lua decizii etc.;

(3) Competențe interpersonale; în această categorie se încadrează: capacitatea de evaluare și autoevaluare; capacitatea de a lucra în echipă; abilități interpersonale; abilitatea de a lucra într-o echipă interdisciplinară; abilitatea de a colabora cu specialiști din alte domenii; capacitatea de a aprecia diversitatea și multiculturalitatea; abilitatea de a lucra într-un context internațional; capacitatea de a avea un comportament etic etc.;

(4) Competențe sistemice; în această categorie se încadrează: capacitatea de a transpune în practică cunoștințele dobândite; abilități de cercetare; capacitatea de a învăța; capacitatea de adaptare la noi situații; creativitatea; abilități de conducător; capacitatea de a înțelege cultura și civilizația altei țări; capacitatea de a concepe proiecte și de a le derula; inițiativa și spiritul antreprenorial; preocuparea pentru obținerea calității; voința de a reuși etc.

Art.11. (1) Competențele (abilitățile) specifice conferite de o disciplină din Planul de învățământ al unui program de studii, cuprinse în Fișa disciplinei și care trebuie să fie asigurate prin conținutul Programei analitice a disciplinei, sunt grupate în patru categorii:

Regulament privind inițierea, aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studii

(2) Competențe privind cunoașterea și înțelegerea, presupunând cunoașterea și utilizarea adecvată a noțiunilor specifice disciplinei;

(3) Competențe în domeniul explicării și interpretării, presupunând capacitatea de a explica și interpreta idei, proiecte, procese, precum și conținuturile teoretice și practice ale disciplinei;

(4) Competențe instrumental – aplicative, constând în proiectarea, conducerea și evaluarea activităților practice specifice disciplinei și în utilizarea independentă a unor metode, tehnici și instrumente de investigare și de aplicare;

(5) Competențe atitudinale, constând în manifestarea unei atitudini pozitive și responsabile fata de domeniul științific în care se înscrie disciplina, cultivarea unui mediu științific centrat pe valori și relații democratice, promovarea unui sistem de valori culturale, morale și civice, valorificarea creativă a propriului potențial în activitățile științifice, implicarea în dezvoltarea instituțională și în promovarea inovațiilor științifice, angajarea în relații de parteneriat cu alte persoane sau instituții, participarea la propria dezvoltare profesională etc.

Art.12. (1) Aplicarea sistemului de credite transferabile impune structurarea Planului de învățământ al oricărui program de studii în conformitate cu prevederile Regulamentului de credite transferabile la Universitatea „Bogdan Vodă” din Cluj-Napoca, respectând următoarele prescripții:

(2) Fiecare disciplină din plan trebuie să aibă extinderea de un semestru și trebuie prevăzută cu o formă de evaluare și de notare (examen, verificare, colocviu, susținere proiect etc.); cel puțin 50 % din formele de verificare ale disciplinelor de studii prevăzute în planul de învățământ al programului de studii trebuie să fie examene.

(3) Disciplinele cu extinderea mai mare de un semestru se vor diviza în părți semestriale, fiecare parte (cu extinderea de un semestru) fiind considerată ca o disciplină separată, cu formă de evaluare și notare proprie.

Regulament privind inițierea, aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studii

(4) Practica profesională (industrială, economică, pedagogică etc.) se vor considera ca discipline separate și vor fi prevăzute cu o formă de evaluare și notare proprie.

(5) Planul de învățământ trebuie să conțină discipline fundamentale, discipline de specialitate în domeniu și discipline complementare, grupate în funcție de regimul impus studierii și promovării acestora, în următoarele categorii: discipline obligatorii, a căror studiere și promovare sunt obligatorii, discipline opționale sau discipline la alegere, care se studiază pe baza opțiunii studenților (care le aleg dintr-un pachet sau modul cu mai multe discipline), dar trebuie promovate obligatoriu, și discipline facultative sau discipline liber alese, pentru care studierea și promovarea sunt facultative.

(6) Planul de învățământ al oricărui program de studii trebuie să asigure un raport între numărul orelor de curs și numărul orelor prevăzute pentru activitățile didactice aplicative (seminarii, laboratoare, proiecte, stagii de practica etc.) cuprins între 0,8 și 1,2.

Art.13. În Planurile de învățământ, în Fișele disciplinelor și în Programele analitice fiecare disciplină va avea alocat un cod. Principiile de definire a codurilor disciplinelor din Planurile de învățământ ale programelor de studii organizate în cadrul Universității „Bogdan Vodă” din Cluj-Napoca sunt stabilite de catedre și facultăți.

CAPITOLUL III - MONITORIZARE ȘI EVALUARE PERIODICĂ

Art.14. (1) Fiecare program de studii aprobat este monitorizat și supus evaluării periodice pe toata durata funcționării sale, în scopul:

(2) îmbunătățirii continue a calității prin evaluarea, revizuirea și perfecționarea criteriilor, standardelor și indicatorilor de performanță ai calității, concomitent cu corelarea acestora cu cerințele impuse ale calificării prevăzute de

Regulament privind inițierea, aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studii

Cadrul Național al Calificărilor și prin ridicarea nivelului standardelor de referință și al indicatorilor de performanță corespunzători, în conformitate cu misiunile din Carta universității;

(3) promovării modalităților de încurajare a autoevaluării și planificării strategiilor de schimbare și îmbunătățire, prin identificarea operativă, onestă și riguroasă a realizărilor și neajunsurilor, promovarea realizărilor și corectarea rapidă a neajunsurilor și considerarea rezultatelor efective ca referințe ale evaluării.

Art.15. Evaluarea internă a fiecărui program de studii se realizează anual, iar evaluarea externă, în vederea autorizării, acreditării sau certificării periodice a calității academice a programului se face periodic, la termenele precizate în legislația în vigoare și în documentele normative ale organismelor de evaluare externă (Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior – ARACIS).

Art.16. Monitorizarea și evaluarea internă anuală a calității fiecărui program de studii se realizează de către facultatea și catedra (catedrele) organizatoare, prin activități programate și controlate de către coordonatorul (coordonatorii) programului; în plus, în fiecare an universitar, Comisia profesională a Senatului universității, în colaborare cu Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității programează și realizează evaluarea calității la 2 ... 3 programe de studii care se desfășoară în universitate, nominalizate de Biroul Senatului.

Art.17. Rezultatele evaluării interne anuale a fiecărui program de studii se sintetizează într-un Raport de evaluare internă a programului de studii, care se întocmește de către coordonatorul (coordonatorii) programului, se analizează și se aprobă într-o ședință plenară a catedrei (catedrelor) organizatoare. Rapoartele

Regulament privind inițierea, aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studii

de evaluare internă a programelor de studii (analizate și aprobate) se predau decanului facultății organizatoare, care sintetizează informațiile și concluziile acestora în Raportul anual cu privire la asigurarea calității în facultate, document care se analizează și se aprobă de către Consiliul facultății, care decide că se poate continua activitatea numai la programele de studii care respectă cerințele normative obligatorii pentru cele trei domenii de asigurare a calității: capacitatea instituțională, eficacitatea educațională și managementul calității (precizate de Metodologia de evaluare externă, standardele, standardele de referință și lista indicatorilor de performanță a Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior – ARACIS). Rapoartele anuale cu privire la asigurarea calității întocmite de facultățile universității se depun la Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității de la nivelul universității, care sistematizează și sintetizează informațiile și concluziile conținute de acestea și elaborează Raportul anual cu privire la asigurarea calității în universitate; acest raport se analizează și se aprobă într-o ședință a Senatului universității și constituie principalul document utilizat pentru a decide continuarea activității și cifrele de școlarizare ale programelor de studii în anul universitar următor și care este prezentat în mod obligatoriu atunci când se solicită evaluarea externă a unui program de studii sau când se realizează demersurile de obținere a finanțării de bază sau a finanțării complementare, inclusiv prin participarea universității la competițiile de granturi pentru cercetarea științifică. După analizarea și aprobarea de către Senatul universității, un exemplar al Raportului anual cu privire la asigurarea calității în universitate se înaintează Direcției Generale a Învățământului Superior din Ministerul Educației și Cercetării, împreună cu Planul strategic de dezvoltare instituțională.

Art.18. (1) Rapoartele de evaluare internă a programelor de studii, Rapoartele anuale cu privire la asigurarea calității în facultăți și Raportul anual

Regulament privind inițierea, aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studii

cu privire la asigurarea calității în universitate trebuie să conțină informații concrete și complete privind următoarele aspecte:

(2) respectarea și aplicarea politicilor, strategiilor și procedurilor pentru asigurarea calității formulate în Hotărârea Senatului universității privind asigurarea calității serviciilor educaționale;

(3) respectarea și aplicarea prescripțiilor din prezentul Regulament privind monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studii și a calificărilor acordate;

(4) respectarea și aplicarea prescripțiilor privind evaluarea studenților din Regulamentul privind activitatea studenților, Regulamentul de credite transferabile al și a prescripțiilor privind desfășurarea examenelor de finalizare a studiilor din Metodologia privind organizarea și desfășurarea examenelor de finalizare a studiilor la Universitatea „Bogdan Vodă” din Cluj-Napoca;

(5) măsurile întreprinse pentru asigurarea calității corpului profesoral;

(6) resursele de învățare disponibile și sprijinului oferit studenților în formarea lor;

(7) organizarea bazei de date privind evaluarea internă a programelor de studii;

(8) diseminarea informațiilor cu privire la calitatea programelor de studii din oferta educațională a universității și acțiunile de marketing universitar.

Art.19. Rapoartele de evaluare internă a programelor de studii, Rapoartele anuale cu privire la asigurarea calității în facultăți și Raportul anual cu privire la asigurarea calității în universitate trebuie să evidențieze nivelurile înregistrate de indicatorii de performanță definiți în Hotărârea Senatului universității privind asigurarea calității serviciilor educaționale, gradul în care sunt respectate criteriile, standardele și indicatorii de performanță din Metodologia organismului de evaluare externă (Metodologia de evaluare externă, standardele, standardele de referință și lista indicatorilor de performanță a

Regulament privind inițierea, aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studii

Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior – ARACIS),

efectele demersurile de îmbunătățire continuă a calității întreprinse în anul la care se referă acestea, non-conformitățile și deficiențele constatate și un set de propuneri privind demersurile vizând îmbunătățirea continuă a calității care vor fi realizate în anul următor.

Art.20. (1) Propunerile privind îmbunătățirea continuă a calității formulate în Rapoartele anuale de evaluare internă a programelor de studii, Rapoartele anuale cu privire la asigurarea calității în facultăți și Raportul anual cu privire la asigurarea calității în universitate stau la baza întocmirii:

(2) planului și programului de activități privind monitorizarea și evaluarea calității programului de studii, pe care le întocmesc coordonatorii fiecărui program de studii și le realizează în anul universitar următor catedrele organizatoare ale programelor de studii;

(3) planului operațional de aplicare a măsurilor de îmbunătățire a calității programelor de studii universitare pe care îl elaborează și îl aprobă Consiliul fiecărei facultăți organizatoare și Senatul universității.

Art.21. Propunerile privind modificarea documentelor de bază ale unui program de studii (planul de învățământ, fișa specializării, programele analitice și fișele disciplinelor din planul de învățământ, lista personalului didactic și lista laboratoarelor și dotărilor disponibile pentru realizarea programului) se includ în Raportul de evaluare internă anuală a programului și în Raportul anual cu privire la asigurarea calității în facultatea organizatoare și se aplică numai cu aprobarea Consiliului facultății organizatoare a programului de studii.

Prezentul regulament a fost aprobat de Senatul Universității „Bogdan Vodă” din Cluj-Napoca în ședința din data de 26 iunie 2007.